

Розділ 4. ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ

УДК 7(438: 477.83 – 25) "1921/1939"

Тарас Горбачевський

ПОЛЬСЬКЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО У ЛЬВОВІ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД ХХ СТ.: ОСЕРЕДКИ ТА ЇХ ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ, МИТЦІ

У статті показана діяльність мистецьких груп, особливості їх виставкової діяльності у Львові в міжвоєнний період ХХ століття. Аналізуються взаємовпливи творчості місцевих польських та українських художників.

Ключові слова: художники, Львів, міжвоєнний період, образотворче мистецтво, виставки.

У Другій Речі Посполитій діяли різноманітні мистецькі угруповання, що виникали на базі зацікавлень тією чи іншою течією мистецького руху. Зазвичай, вони формувалися ще й за національно-культурною ознакою.

Художнє об'єднання "Польські формісти", що оформилося у 1917 р., було основним провідником новітніх стилевих особливостей – кубізму та експресіонізму. Групи формістів виникли не тільки у Кракові та Варшаві, але й у Львові. Хоча їхні гуртки розпалися ще у 20-х рр. ХХ ст., вплив ідей формізму залишився визначальним і надалі: вони заперечували завоювання реалістичного мистецтва ХІХ ст. і покладалися на раціональне конструювання за допомогою геометричних площин та ліній, що було своєрідною формою соціального протесту, пошуком нових творчих засобів [1, с. 28].

Основною метою формістів стало втілення "чистої форми", позбавленої сарказму. До засновників цієї групи належали Л.Хвістек, Т.Чижевський, Я.Гриньковський, С.Віткевич, А.Замойський. Під гаслом формізму об'єдналися митці різних мистецьких течій, для яких динамізм нових стилів стала пунктом виходу до подальшого оригінального розвитку. Формізмом була просякнута авангардна творчість Р.Вітковського, подібно як і В.Васовича, який від перших своїх абстрактних формальних конструкцій перейшов до синтезуючого реалізму [2, s. 1158].

Художники угруповання "Ритм", що діяло в Польщі упродовж десятиріччя з 1922 р., належали з одного боку, до класицизму, а з іншого – до традицій народного мистецтва. Назва групи виникла зі специфічної стилізації образів, що полягав у поєднанні ритмічних геометричних ліній та площин [3, s. 58]. Члени об'єднання захоплювалися одночасно мистецтвом епохи Ренесансу, французьким постімпресіонізмом, кубізмом. Своєрідною філією Краківської академії мистецтв став "Паризький комітет", що виник у Франції в 1923 р. і привніс у польський живопис культуру кольору. "Капістами", як називали учасників комітету, були Я.Цибіс, З.Пронашко, С.Бурачек, Т.Потворовський та інші [1, с. 28]. У капістів колір домінував над тематикою та формою образу. З колом учнів Т.Прушковського пов'язана діяльність "Братства Св. Луки", заснованого у 1925 р. на основі "Паризького комітету" та Варшавської школи (1929), що переросла у вільномалярську школу в 1932 р. До них належали Е.Кокошко, Я.Замойський, М.Біліна та інші. Ці майстри спеціалізувалися на портретистиці (зображення польських королів та гетьманів), пейзажах та батальних сценах наполеонівського періоду та Листопадового повстання 1830–1931 рр. Історичній тематиці присвятив багато творів В.Косак (неодноразово виставлявся у Львові), охоплюючи періоди польсько-шведської війни, польських повстань ХІХ ст. Подібно З.Розвадовський – уродженець Львова, у своїх картинах використовував батальні сцени [4, s. 142].

Прихильників авангардизму згуртувала заснована 1924 р. художня група "Блок", а в наступному році у Кракові виникло ще одне мистецьке об'єднання "Єдинорі", до якого залучалися і львівські представники: З.Радницький, Я.Гриньковський. У 30-ті рр. ХХ ст. діяла "Краківська група", до якої входили переважно студенти Краківської академії мистецтв, що перебували на позиціях формалістського мистецтва. Паралельно їм варшавська група молодих художників "Фригійський ковпак" (з 1934 р.) проголосила вірність реалістичному напрямку, обстоюючи повернення мистецтва для народу, сформувалася під впливами проведеної у 1933 р. виставки радянського мистецтва у Варшаві [1, с. 28–29].

Представники варшавського об'єднання "Лад", що виникло у 1926 р., тяжіли до оригінального національного стилю та відстоювали потребу відродження національної мистецької школи. До групи входили професори Варшавської академії мистецтв В.Ястжебовський, Я.Чайковський, М.Котарбінський. Орієнтуючись до мотивів польського народного мистецтва, "Лад" відроджував мистецьке ремесло, надаючи йому одночасно оригінальний польський стиль. У творчості "ладисти"

опирались на досконалість матеріалу, форми та виконання, охоплюючи кераміку, металопластику, вироби зі скла, меблярство, килимарство [2, с. 1161].

У міжвоєнному Львові розвиток мистецтва проходив під впливом загальноєвропейських тенденцій, враховував тісне переплетіння здобутків польських та українських митців, яким доводилося співрацювати у культурних об'єднаннях. Якщо до 1920-х рр. українське мистецтво за відсутності цілісного ядра продовжувало перебувати в українсько-польському контексті, без виразної етнокультурної ідеології саморозвитку [5, с. 29], то все ж у міжвоєнний період, за наявності праці видатних митців, поступово набирає характерних національних рис. Наймасовішим мистецьким об'єднанням, що діяло у Львові, залишалось "Товариство приятелів образотворчого мистецтва" (ТПОМ), яке гуртувало творчу еліту всієї Галичини і до якого, крім поляків, входили українці, євреї, німці. Вільна академія мистецтв на чолі з інженером Л.Підгорецьким існувала у місті до 1924 р., у якій викладали відомі українські та польські живописці: І.Труш, Ф.Вигживальський, С.Батовський. Як і в усій країні, у Львові поширився новий напрям – формізм. Однак, на початках формісти не завжди мали успіх у поціновувачів мистецтва, зокрема, організована ТПОМ виставка творів А.Пронашка зазнала невдачі через несприйняття нових ідей автора [6, с. 21–22]. Однак, упродовж початку 20-х рр. ХХ ст. формісти все впевненіше продовжують поширювати свої ідеї на ширші кола мистецької громадськості.

Знаними мистецькими об'єднаннями, що діяли у місті в міжвоєнний період, крім ТПОМ, були "Львівський професійний союз митців пластиків", куди входили і поляки, і українці, "Союз польських мисткинь" – організація, що культивувала ідеї феміністичного руху, щорічно організовувала виставки своїх членів. Загальновідомими художницями Союзу були М.Воздіцька, М. Долинська, А. Гарлянд-Зайончковська, Л.Мірачова, А.Ларновська та інші [7, с. 56]. Значного впливу у Львові набула "Нова генерація" – група польських модерністів, що діяла у 1932–1935 рр., а з українських мистецьких організацій найвпливовішою залишалась "Асоціація незалежних українських митців" (АНУМ) – авторитетне об'єднання, про що свідчить значна кількість статей в загальній і фаховій мистецькій періодиці Другої Речі Посполитої. Крім того, у 30-х рр. ХХ ст. діяло "Українське товариство прихильників мистецтва" та "Українське мистецьке товариство "Руб" [6, с. 29, 52].

Польський вплив простежується у творах українських митців, адже у міжвоєнний період львівські таланти здебільшого навчалися в Краківській академії мистецтв. Л.Перфецький, представник Краківської академії мистецтв, зберіг у своїх творах на баталістичні сцени український дух, наголошував на спільній боротьбі українсько-польського народу та використовував мазепинську тематику. Л.Гец, Н.Хасевич – українці, що своєю працею у різних містах Польщі здобули собі ім'я у мистецьких колах. На жаль, характерною ознакою міжвоєнного періоду став виїзд як польських, так і українських художників зі Львова у центральні регіони Польщі, а відсутність традиції змушувала "українських молодих митців гуртуватися здебільшого біля Варшавської високої мистецької школи, чим вони може несвідомо йдуть за польськими товаришами", – як зазначав один із сучасників [6, с. 376].

Виставкове життя Львова розвивалося за рахунок сприяння мистецьких товариств та об'єднань, що неодноразово проводили свої виставки у Палаці мистецтв та Промисловому музеї. Щорічні виставки проходили на території Східних торгів. Зокрема, у 1921 р. у рамках проведення Східних торгів відбулася Друга виставка формістів, у якій взяли участь львів'яни С.Матусяк та З.Радницький. Перший з митців брав активну участь у розвитку мистецького життя міста, в 1930-х рр. працював у Вищій технічній школі, з 1933 р. очолював школу малярства та декоративного мистецтва "Фреска". Працював у жанрі плакату, неодноразово брав участь у воєводських та регіональних виставках [8, с. 52]. Ще з 1920 р., належачи до львівських формістів, брав участь у їх виставках до 1922 р., неодноразово виставляв свої роботи з Я.Гринковським. У своїх роботах С.Матусяк застосовував поверхневу кубізацію форм, поступово переходячи до синтезу та спрощення [8, с. 581].

З 1929 р. у Львові діяла польсько-єврейсько-українська авангардна група художників "Артес". Упродовж наступних чотирьох років організувала низку виставок з представленням творів, що характеризувалися посткубістичними тенденціями та різними напрямками тогочасного живопису, яке відображало карпатські пейзажі, національно-культурне життя населення, гуцульську тематику. Перша виставка цієї групи пройшла 5 січня 1930 р. за участі Є.Яніша, Р.Сельського, М.Висоцького, Л.Тировича, Т.Войцехівського та інших. У рамках весняного салону в травні 1930 р. у Львові група "Артес" представили роботи О.Гана, Л.Лілля, О.Рімера, Г.Стренга. Цих митців різних національностей та художніх напрямків об'єднала ідея пошуку, гостре несприйняття провінційної обмеженості, нетерпимості та консерватизму. За три роки діяльності мистецьке об'єднання провело 12 виставок, зокрема у Львові, Станіславі, Тернополі, Варшаві, Краківі, Лодзі. Їх мистецтво часто несприймалося та шокувало як пересічних поціновувачів, так і художню критику, що в значній мірі зберігала консервативні погляди. Безсумнівно, діяльність "Артес" викликала чималий

суспільний резонанс, вплинувши на пошук сприйняття та виховання толерантності публіки [7, с. 67]. Частина членів "Артесу" працювала у жанрі промислового плакату і часто брала участь в місцевих та загальнодержавних виставках. Зокрема, Л.Тирович, що викладав графіку в технічній школі, а згодом в Інституті пластичних мистецтв, став одним з ініціаторів виникнення спілки художників-графіків у Львові. Найвідоміші його плакати – "Марійське свято шкільної молоді" (Львів, 1932 р.), "Виставка Львівської спілки художників-графіків" за ініціативою "Музею Покуття" у Станіславі (1934 р.). У 1938 р. Л.Тирович видав книжку "Типографія в рекламі" [8, с. 57]. Серед інших відомих митців, що представляли Львів, слід згадати І.Ацеданську, Я.Вітвіцького, К.Ганішевського, А.Гарлянт-Зайончківську, С.Дембіцького, А.Жмуда, Я.Петрі-Пшебельську, Р.Менкицького. Чимало зі згаданих митців працювали у Львові лише певний період своєї творчої кар'єри, зокрема – Г. Мунд та К. Манн – обидва львівські художники, зробили важливий внесок у розвиток мистецтва плакату. 1927 р. виставка у Промисловому музеї проектів поліхромії з біблійними темами, призначених для місцевої синагоги, принесла Г.Мунду мистецьке визнання. До того художник працював у львівському театрі "Семафор", готуючи декорації для постановок вистав. Інший уродженець Львова К.Манн, працям якого притаманна характерна художня декоративність, здобув визнання у жанрі плакату, найвідомішим з яких був – "Польські академіки запрошують на лижі" (1934 р.). Обидва митці виїхали до Варшави: Г.Мунд у 1933 р., К.Манн – в 1935 р., де досягли неабияких успіхів у професійному рості. Перший очолював ательє рекламної графіки Польського телеграфного агентства упродовж чотирьох років та співпрацював з варшавським журналом "Аркаді", а К.Манн був керівником ательє рекламної графіки "Рух", а пізніше замінив Г.Мунда на його посаді [8, с. 59–61].

Робота уже згаданого мистецького угруповування "Нова генерація" проходила під гаслом "на здобуття сучасності" зі спробою залучення для утвердження художніх цінностей митців-колористів та постімпресіоністів з цілої Польщі. Перша виставка, організована в Палаці мистецтв у липні 1932 р. за ініціативи А.Пронашка та М.Фоєррінга не отримала широкого резонансу. У "Новій генерації", крім колишніх формістів, брали участь капісти, члени "Єдинорогу" та "Призмату", інші художники, у роботах яких переважало колористичне начало. У групу входили такі відомі постаті, як В.Лям, З.Менкес, Л.Хвістек, що неодноразово представляли свої роботи у різних містах Польщі [7, с. 73]. Черговою спробою вирватися поза національні рамки та згуртуватися навколо високих мистецьких ідей та цінностей стало створення "Львівського професійного союзу митців-пластиків" (ЛПСМП), що активно діяв у другій половині 30-х рр. ХХ ст. та об'єднав художників Львова, незалежно від їх національності та художніх інтересів. ЛПСМП виник на основі об'єднання "Союзу десяти пластиків" з "Артес" та "Новою генерацією". Хоча АНУМ офіційно не увійшов до новоутвореної організації, українські митці неодноразово брали участь у виставках ЛПСМП. Суттєвим недоліком була відсутність в об'єднанні митців старшого покоління консервативних поглядів, що на протигагу ЛПСМП створили лише формально у 1938 р. Львівський союз незалежних митців-пластиків. В основу програми своєї діяльності ЛПСМП ставив за мету відродження реалістичної тенденції, прагнення до більшої доступності образів, залучення широкого загалу до відвідування виставок. Актуальним стало гасло "Мистецтво належить народу", особливо після виставки радянського мистецтва у Варшаві в 1933 р., що втілювалося Союзом. На початках ЛПСМП проводив свої виставки у кулуарах театру "Розмаїтості", зокрема, там пройшли індивідуальні виставки М.Сельської, Л.Тировича, О.Римера під егідою союзу, а згодом у придбаному залі на площі Марійській, 9, де виставляли свої твори М.Фоєррінг, Г.Штрєнц, Л.Серединський, Л.Лілє, О.Кобздей та інші [7, с. 74–76].

У виставках, що організувала АНУМ, брали участь всі знані у 30-х рр. ХХ ст. митці Львова і знаходили відгуки як у львівських, так і в польських виданнях [6, с. 27]. Нерідко у виставках, що організувалися польськими мистецькими об'єднаннями, участь брали українські художники. Зокрема, у жовтні 1931 р. на виставці картин, організованої ТПОМ, у Львові (вул.Дідушицьких, 1), були представлені здебільшого українські художники. На виставці налічувалось 259 робіт: у відділах малярства та графіки виставлялися роботи М.Бутовича, Н.Гасевича, Р.Чорного, О.Климко, С.Стеців; у відділі різьби – Ф.Ємець; мистецтво килимарства представили роботи Ольги та Олени Кульчицьких. Аналогічні мистецькі виставки сприяли міжнародному порозумінню, оскільки проводилися поза політичними та етнічними протистояннями, про що свідчить відвідуваність виставки як поляками, так і українцями [9].

Заходи мистецько-культурного спрямування у 30-х рр. ХХ ст. проводилися здебільшого у Палаці мистецтв та в Промисловому музеї. Перший був відомий своїми виставками-салонами на зразок паризьких, що збирали значну частину львівської інтелігенції та сприяли мистецьким дискусіям. Найрезонансними подіями стали виставка стенографічних проектів А.Пронашка (1932 р.), виставки групи "Нова генерація" та ЛПСМП (1930 р.). Саме в цей період з'являються нові імена в мистецькому житті – Л.Хвістика і Т.Войцеховського [10, с. 134].

У грудні 1930 р. у Львові відбулася мистецька виставка, що отримала значний резонанс і включила твори від "Об'єднання польських мисткинь" у Львові, варшавської групи "Колір". Львівських художниць представляли С.Альбіновська-Мінкевич, А.Чарновська, М.Долинська, Ю.Кратохвиля-Відимська, роботи яких були виконані маслом, аквареллю, дереворит, рисунок з темами пейзажу, краси галицької природи. У цьому ж блоці представлено роботи С.Петзолюдової (килими, хідники, подушки). Натомість, об'єднання "Колір" привезло 37 робіт К.Лотоцького, К.Опінського, А.Терлецького та інших. Крім того на цій виставці в окремих залах виставлялися роботи З.Менкеса та Ю.Пеняшка, що отримали високу оцінку критиків [11].

Загальнодержавне товариство польських художників "Мистецтво" на чолі з С.Філіпкевичем (засноване в 1897 р. Т.Аксентовичем) проводило власні виставки у різних містах Європи, пропагуючи польське мистецтво. У Львові під егідою цього товариства в міжвоєнний період проведено дві виставки у 1924 р. та 1930 р. Остання виставка цього товариства стала п'ятою, що відбулася у місті з початку ХХ століття. На виставці представлена 321 робота, переважно представників краківської та варшавської мистецьких шкіл, присвячених тематиці краси природи і патріотичним мотивам, портретистиці. Крім того були представлені скульптурні композиції К.Ласички ("Маска", "Коперник") та К.Дуниковського ("Св.Марко", "Св.Ян", "Голова жінки") [12].

З культурою Сходу львів'яни могли ближче познайомитися завдяки виставці килимів та тканин, що відбулася у 1928 р. у Львові. Вперше подібна виставка відбулася у 1926 р. у Варшаві за сприяння "Товариства опіки над надбаннями минулого". Приклад Варшави зацікавив місцевих любителів і знавців мистецтва, які при підтримці "Товариства приятелів образотворчого мистецтва" та Промислового музею провели подібну виставку у Львові, на якій були представлені зразки предметів XVI–XIX століть [13]. Серед експонатів переважали автентичні мистецькі твори, взяті з музеїв ім.Любомирських, ім.короля Яна III, Промислового музею, збірки професора інституту орієнталогії університету Яна Казимира у Львові доктора С.Стасяка та з інших приватних колекцій, у яких крім різних типів тканин (перські, турецькі, кавказькі, західно-туркестанські, східно-туркестанські, індійські, північно-африканські) виставлялися меблі, кераміка, зброя, картини польських митців на східну тематику [14].

Виставка отримала ретроспективний характер, що дозволило громадськості пізнати малознану культуру Сходу. Впродовж міжвоєнного періоду, при проведенні Східних торгів, у Львові не обходилося без мистецьких виставок, що охоплювали жанри малярства, різьби, килимарства, графіки. Зокрема, на весняній виставці 1931 р. були представлені твори товариств "Лад", "Рит" та мистецькі фотографії Львівського фотографічного товариства. Крім того, у виставці використовувалися експонати Варшавського інституту пропаганди мистецтва з метою популяризації мистецьких цінностей серед загалу. У виставках, що відбувалися в ході проведення Східних торгів, зазвичай, приймали участь відомі митці того часу. Незважаючи на національну приналежність, львів'яни поцінювали твори українців – І.Труша, Л.Геца, вірменина – Л.Туровича, єврея – Е.Ерно, поляків – А.Чарновської, В.Боровського, К.Квятковського [15].

Найвідомішим польським скульптуром міжвоєнного періоду залишався Е.Віттіг, добре знаний у світі, кавалер ордена "Polonia Restituta", який був співавтором пам'ятників полеглим летунам та санітарам у Варшаві. Львів першим серед міст тодішньої Польщі отримав пам'ятник Ю.Словацького від Е.Віттіга, що виконаний в концепції ідеального портрета геніальному поету. Персональна виставка робіт Е.Віттіга у Львові, що відбулася 1932 р., охопила 26 робіт майстра. Зокрема, проект пам'ятника Ю.Словацького у Львові (гіпс), "Єва" (бронза). Патріотичні мотиви простежувалися у роботах "Вмираючий рицар" (бронза), бюст глави держави маршала Ю. Пілсудського (бронза) [16].

З метою вшанування пам'яті Ю.Пілсудського, у грудні 1925 р., львів'яни отримали можливість переглянути картини, присвячені періодам його життя та боротьби за відновлення Польщі. Усього було представлено 318 робіт, з яких невелика частина стосувалася пейзажної тематики. У виставці взяли участь і деякі українці, зокрема, І.Труш ("Сосна", "Пні") [17].

За сприяння "Товариства приятелів образотворчого мистецтва", львів'яни мали змогу порівняти мистецькі доробки іноземних митців. Зокрема, у ході проведення Східних торгів у 1936 р., свій доробок представляли іспанські графіки – Касеро Антоніо, Гіл Гарсія Франциско, Пеліцер Рафаель, Ріверо Фернандо (дереворит, літографія, аквафорт) [18].

Мистецькі об'єднання, що існували у Львові, крім національних, будувалися за принципами спільних зацікавлень та поглядів розвитку мистецьких течій. Популяризації образотворчого мистецтва сприяли постійні контакти між українською та польською творчими елітами. Виставки, що проходили у Львові, слугували доказом впровадження нових європейських віянь у роботах як польських, так і українських художників, а також робіт представників Західної Європи, що ознайолювали львів'ян з надбаннями світової культури. Загалом, польському мистецтву

міжвоєнного періоду притаманний загальноєвропейський характер, одночасно доповнений народним стилем, пов'язаним з духовними потребами суспільства.

Список використаних джерел

1. Искусство Польши / [автор-составитель Даира Лебедева]. – Москва, 1974. – 38 с.
2. Walicki M. Dzieje sztuki Polskiej / M. Walicki, J. Starzyński. – Warszawa, 1934. – 1249 s.
3. Kania I. Galeria malarstwa Polskiego 1800 – 1939. Przewodnik / Izabela Kania. – Katowice, 1999. – 83 s.
4. Kaczorowski B. O sztuce w Polsce / Bartolomiej Kaczorowski. – Warszawa, 1991. – 147 s.
5. Яців Р. Українське мистецтво ХХ століття: ідеї, явища, персоналії. Збірник статей / Роман Яців. – Львів, 2006. – 350 с.
6. Українські мистецькі виставки у Львові 1919 – 1939. Довідник, антологія мистецько-критичної думки [автор-упорядник Р. Яців]. – Львів, 2011. – 696 с.
7. Нога О. Мистецькі товариства, об'єднання, угруповання, спілки Львова 1860 – 1998. Матеріали до довідника / О.Нога, Р. Яців. – Львів, 1998. – 122 с.
8. Шабльовська А. Польський плакат зі збірки Музеїв етнографії та художнього промислу інституту народознавства Національної академії наук України у Львові / А.Шабльовська, М.Сеньків. – Варшава, 2009. – 619 с.
9. Wystawa Obrazow // Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie ulica Dzieduszyckich L.1. – Październik. – Lwow, 1931. – S. 2.
10. Історія Львова у трьох томах / [відп. ред. Ісаєвич Я.]. – Львів, 2007. – Том 3. – Листопад 1918 – поч. ХХІ ст. – 575 с.
11. Wystawa dzieł sztuki // Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie ulica Dzieduszyckich L.1. – Grudzien. – Lwow, 1930. – S. 1 – 3.
12. 89 (VI) Wystawa Towarzystwa Artystów Polskich "Sztuka" – Lwow, 1930. – S. 4 – 8.
13. Wschód Mahometański. Wystawa kobierców i innych wyrobów przemysłu artystycznego ze zbiorów Lwowskich. Urządzona staraniem Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych i Muzeum Przemysłu Artystycznego. – Kwiecień – Maj. – Lwów, 1928. – S. 12.
14. Wschód Mahometański. Wystawa kobierców i innych wyrobów przemysłu artystycznego ze zbiorów Lwowskich. Urządzona staraniem Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych i Muzeum Przemysłu Artystycznego. – Kwiecień – Maj. – Lwów, 1928. – S. 15 – 18.
15. Wystawa wiosenna // Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie Pałac sztuki na placu Targów Wschodnich. – Maj – Lipiec. – Lwow, 1931. – S. 1.
16. Edward Wittig/ Wystawa zbiorowa // Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie Pałac sztuki – placu Targów Wschodnich. – Lipiec – Wrzecień. – Lwow, 1932. – S. 8, 10.
17. Wystawa prac o marczątku Józefie Piłsudskim // Towarzystwo Przyj. Sztuk Pięknych we Lwowie (Gmax Muzeum Przemysłowego) wejście od ul. Dzieduszyckich,1. – Grudzień. – Lwow, 1935. – S. 7.
18. Obrazy, Rzeźba, Grafika, Tkaniny perskie, Grafika Hiszpańska // Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie Pałac sztuki – placu Targów Wschodnich. – Maj – Lipiec. – Lwow, 1936. – S. 27.

Тарас Горбачевский

ПОЛЬСКОЕ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЕ ИСКУССТВО ВО ЛЬВОВЕ В МЕЖДУВОЕННЫЙ ПЕРИОД ХХ ВЕКА: ЯЧЕЙКИ, ИХ ВЫСТАВОЧНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ, ХУДОЖНИКИ

В статье показана деятельность художественных групп, особенности их выставочной деятельности во Львове в междувоенный период ХХ века. Анализируется взаимодействие польских и украинских художников в городе.

Ключевые слова: художники, Львов, междувоенный период, изобразительное искусство, выставки.

Taras Horbachevsky

POLISH FINE ARTS IN LVIV DURING THE INTERWAR PERIOD OF THE XX CENTURY: CENTERS AND THEIR EXHIBITIONS, ARTISTS

This article shows the activities of art groups and peculiarities of their exhibition activity. The interaction of Polish and Ukrainian artists is analyzed.

Key words: artists, Lviv, interwar period, fine arts, exhibitions.